

2022/2023

КОНФЛІКТОЛОГІЯ (для студентів ступеня вищої освіти «бакалавр») **СИЛАБУС**

Конфліктологія вивчає:

- природу конфлікту, функції, алгоритм протікання;
- особливості внутрішньоособистісних, міжособистісних, міжгрупових та організаційних конфліктів;
- психологічні методи адекватної оцінки джерел конфліктів, їх прогнозування, діагностики та конструктивного розв'язання;
- технології стратегій і тактик переговорного процесу, аргументації;
- управління конфліктними ситуаціями в організації та подолання наслідків конфліктів в професійній діяльності.

Короткий опис змісту дисципліни

Спочатку розглядається історія становлення та розвитку конфліктології, а також її об'єкт, предмет, завдання та основні категорії. Далі послідовно аналізуються концептуальні основи внутрішньоособистісних конфліктів та способи їх розв'язання, особливості вивчення проявів і регуляції міжособистісних конфліктів, природа і способи розв'язання групових конфліктів, психологія політичних та соціальних конфліктів, також причини, наслідки, способи управління конфліктами в організації і передумови, способи попередження, розв'язання конфліктів в сфері управління; технології управління конфліктами. Детально розглядається психологія переговорного процесу: етапи, обговорення, узгодження позицій, вироблення угод, а також аналіз результатів переговорів та виконання досягнутих домовленостей. На завершення особлива увага приділяється діяльності психолога з урегулювання конфліктів в організації.

Детальна інформація щодо змісту тем дисципліни подана у Робочій програмі дисципліни, яка є доступною на [KNUTEOnedrive](#) або на кафедрі психології (Н-407).

Дисципліна спрямована на здобуття таких компетентностей:

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів психологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК 1 Здатність застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях професійної діяльності;

ЗК 2 Знання та розуміння предметної області та специфіки професійної діяльності психолога;

ЗК 3 Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;

ЗК 8 Навички міжособистісної взаємодії,

ЗК 9 Здатність працювати в команді;

Спеціальні компетентності:

СК1 Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології

СК2 Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ

СК3 Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків

СК6 Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження

СК7 Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації

СК10 Здатність дотримуватися норм професійної етики

Програмні результати навчання:

ПР1 Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання

ПР2 Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань

ПР7 Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки

ПР8 Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефахівців

ПР9 Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання

ПР13 Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності

ПР18 Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії

Обсяг:

• для студентів ступеня вищої освіти «бакалавр» – 6 кредитів/180 годин (14 лекцій (28 годин), 14 семінарських/практичних занять (28 годин), 124 години самостійної роботи.

Мова викладання: українська

Критерії оцінювання:

Згідно з наказом від 16.09.2019 р. Про введення в дію постанови Вченої ради ДТЕУ «Про затвердження Положення про оцінювання результатів навчання студентів і аспірантів (нова редакція)» та діючою в університеті системою комплексної діагностики знань студентів, з метою стимулювання планомірної та систематичної навчальної роботи, оцінка знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою.

Форми контролю знань студентів:

- поточний;
- підсумковий.

Поточний контроль знань включає:

оцінку за роботу на семінарських та практичних заняттях, а також виконання завдань, що винесені на самостійну роботу.

Підсумковий контроль знань включає:

зведення результатів роботи студентів за змістовним модулем поточного контролю та отримання (неотримання) допуску до екзамену. До екзамену кожен студент має підготувати робочі матеріали (конспекти лекцій і виконані домашні завдання, матеріали опрацьованих тестових методик) та підготуватися до екзамену, що проводиться у письмовій формі.

Якщо протягом семестру студент отримав менш ніж 60 балів, він повинен до останнього підсумкового заняття самостійно вивчити передбачені програмою дисципліни теми, письмово відповісти на питання для самоконтролю за рекомендованою викладачем (під час індивідуально-консультативної роботи) навчально-методичною літературою та скласти екзамен.

Підсумкова оцінка з дисципліни «Конфліктологія» вираховується за 100-бальною шкалою КНТЕУ як середнє арифметичне модульного контролю та екзамену.

Форми поточного контролю: опитування; ведення дискусії; тестування; виконання творчого завдання; презентація власного проекту та написання есе (90 балів), участь в олімпіадах та конференціях (10 балів).

Форми підсумкового контролю: письмовий іспит – 100 балів (в т.ч. два теоретичні питання – по 40 балів, тестові завдання – 20 балів).

Навчально-методичне забезпечення: матеріали для підготовки до лекцій, лекційні матеріали та презентації, завдання до практичних занять, додаткова рекомендована література знаходиться на KNUTEOnedrive (доступ

для студентів відкривається на початку першої лекції).

Підготовка до лекцій та ознайомлення з додатковою літературою спрямовані на краще сприйняття лекційного матеріалу, повноцінне опанування дисципліни.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основний

1. *Корольчук М.С., Крайнюк В.М., Марченко В.М. Психологія: схеми, опорні конспекти, методики. Навчальний посібник – К.: Ельга, Ніка-Центр, 2015. – 320 с.¹*
2. Партико Н.В. Психологія конфліктів. Навчальний посібник. – Л.: Львівська політехніка, 2019. – 132 с.
3. Тихомирова Є.Б., Постоловський С.Р. Конфліктологія та теорія переговорів: Підручник, Рівне: Перспектива, 2017. – 240 с.
4. Яхно Т.П., Куревіна І.О. Конфліктологія та теорія переговорів. Навчальний посібник. – К.: ЦУЛ, 2020. -168 с.

¹ Курсивом позначені джерела, наявні в бібліотеці КНТЕУ

Додатковий

1. Барановська Л.В., Глушаниця Н.В. Психологія ділового спілкування: навч. Посібник, – К.: НАУ, 2016. -248с.
2. Березовська Л.І., Юрков О.С. Психологія конфліктів: навчально-методичний посібник, - Мукачево: МДУ, 2016. – 201 с.
3. Ващенко І.В., Кляп М.І. Конфліктологія та теорія переговорів: навч. Посібник, – К.: Знання, 2013. – 407с.
4. Восс Крістофер Ніколи не йдуть на компроміс. Техніка ефективних переговорів, - К.: Видавництво наш формат, 2019. – 264 с.
5. Галушко В.П. Діловий протокол та ведення переговорів: Навчальний посібник - Вінниця: Б.в, 2016. - 220 с.
6. Герасіна Л.М., Требін М.П. Конфліктологія: навч. посібник. – Харків: Право, 2013. – 128 с.
7. Губенко Л.Г., Немцов В.Д. Культура ділового спілкування. Навчальний посібник. - К.: Академія, 2015. - 195с.
8. Дзвінчук Д. Психологічні основи ефективного управління, -К.: Знання, 2016. - 213 с.
9. Калаур С.М., Фалинська З.З. Соціальна конфліктологія: Навчальний посібник, Тернопіль-Львів: Астон, 2017. – 360 с.
10. Карнегі Дейл Як здобувати друзів і впливати на людей. Перекл. з англ. - Х.: Проміння, 2012. - 560с.
11. Карнегі Дейл (з Бретон Коулом) Як здобувати друзів і впливати на людей у цифрову еру. Пер. з англ. - К.: Країна мрій, 2015. -256 с.
12. Конглер Д. Мистецтво переконання. - К.: Книголав, 2017. - 88 с.
13. Котлова Л.О. Психологія конфлікту: курс лекцій. – Житомир: Вид-во ЖДУ імені І.Франка, 2013. -112 с.
14. Луцишин Г. Конфліктологія та теорія переговорів, Л.: Львівська політехніка, 2015. -200 с.
15. Маличевский В. Переговори: психология, стратегия, аргументы / Маличевский В. – Харьков: Центр “Консульт”, 2015. – 128 с.
16. Матвійчук Т.Ф. Конфліктологія: навчально-методичний посібник. – Львів: Вид-во «ГАЛИЧ-ПРЕС», 2018. – 76 с.
17. Піз Алан, Піз Барбара. Мова рухів тіла / А. Піз, Б. Піз / Пер. с англ. – К. : КМ -Букс, 2017. – 416 с.

18. Фішер Р., Юрі В. Шлях до "ТАК". Як вести переговори не здаючи позицій : пер. с англ. / Р. Фішер, У. Юрі, Б. Паттон. – К. : Основи, 2016. – 220 с.
19. Цюрупа М.В. Основи конфліктології та теорії переговорів. – К.: ДУТ, 2012. – 213с.

Інтернет-ресурси

1. Блінов О.А. Психологічне забезпечення переговорного процесу. – Режим доступу: <http://er.nau.ua>handle>NAU>
2. Егідес АЛ. Психотехніка синтонного спілкування. – Режим доступу: <http://psychologiya.com.ua/psixologiya-obshheniya/2128-egides-a-p-psixotexnika-sintonnogo-obshheniya.html>
3. Психологія і етика ділового спілкування. – Режим доступу: http://stud.com.ua/7213/etika_ta_estetika/psihologiya_i_etika_dilovogo_spilkuvannya
4. Тест «Моя тактика ведення переговорів» - Режим доступу: <http://psylist.net>> praktikum
5. Тест В.Ф. Ряховського – Оцінка рівня комунікативності. – Режим доступу: <http://psyonline.com.ua>
6. Тест «Самооцінка конфліктності» – Режим доступу: <http://seminarov.net/samoocenka-konfliktnosti-2.html>
7. Тренінг "Техніка ділового спілкування". – Режим доступу: <https://studfile.net/preview/2040978/page:16/>
8. А. Хом'як Вплив маніпулятивних дій в діловому спілкуванні. – Режим доступу: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/cgirbis_64
9. Еверетт Шостром. Людина-маніпулятор. Внутрішня подорож від маніпуляції до актуалізації. – Режим доступу: <http://psylib.org.ua/books/shost01>
10. «У психолога!» - психологічний портал. – Режим доступу: <http://upsihologa.com.ua>